

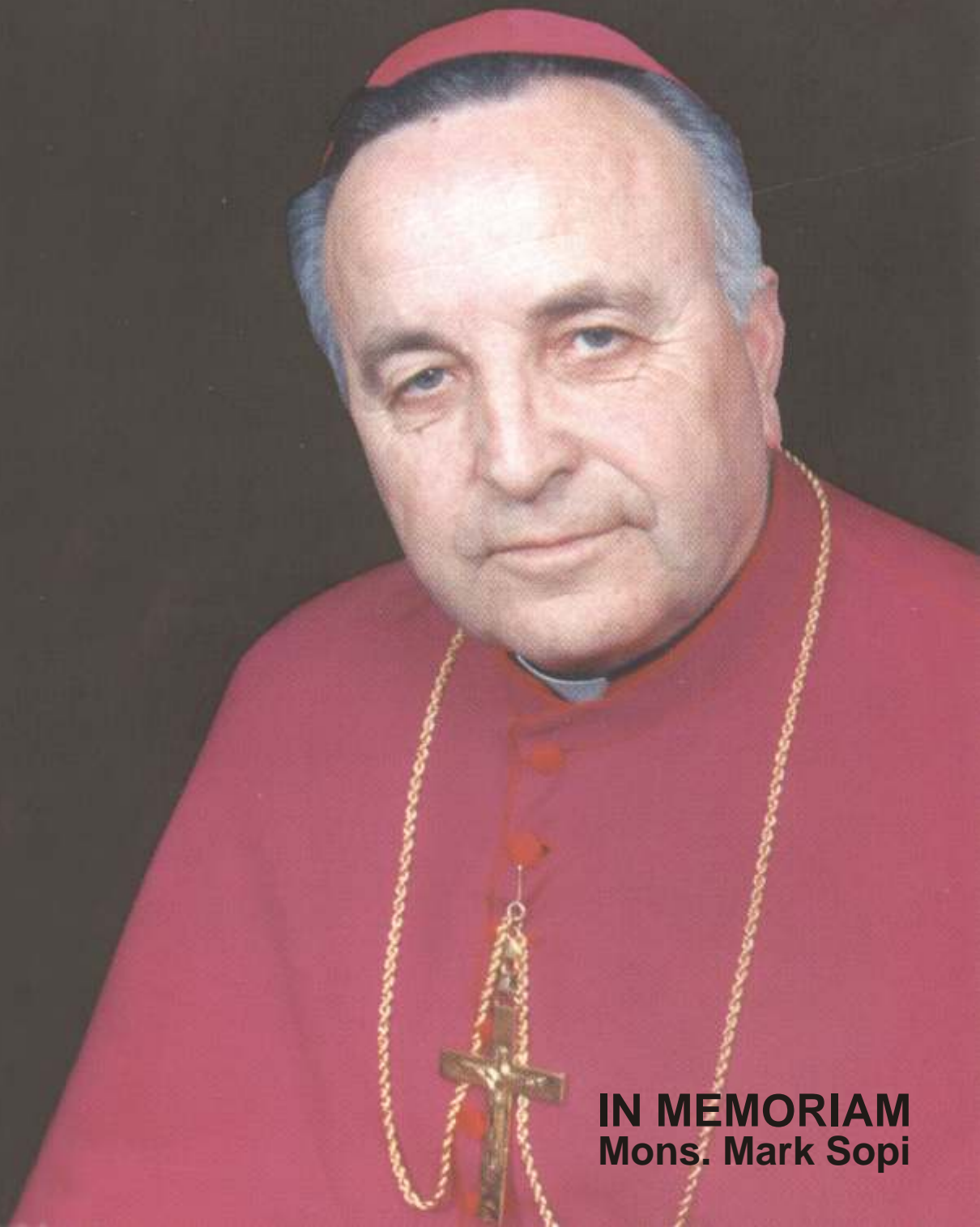
MERRNI E HANI...

MERRNI E PINI...

Jeta Liturgjike

Viti II Nr. 13, Shkurt 2006

IN MEMORIAM
Mons. Mark Sopi

In memoriam Imzot Mark Sopi

1938 2006

U lind në Binçë më 26.II.1038 nga prindërit Mëhill dhe Maria Sopi. Në vendlindje përfundoi shkollën fillore, pastaj vazhdoi seminarin në Pazinë të Kroacisë. Teologjinë e fillojë në Zagreb, për të vazhduar më pas në Romë, ku edhe i përfundoi me suksesë në v. 1968. Për meshtarë u shugurua në Romë, më 29.VI.1968. Më t'u kthyer në Ipeshkvi, emrohet famullitar në Ferizaj dhe sekretar i ipeshkvit imzot Nikë Prelës prej vitit 1968 - 1974. Pastaj u emrua famullitar në Zllakuqan, ku qëndroi deri në vitin 1991. Me t'u hapur Shqipëria, Ai lajmërohet vullnetarisht dhe bashkë me Mons Damjan Kurtin shkojnë atje dhe shërben si meshtarë "fidei donum" në Durrës deri në v 1995. Papa Gjon Pali II e emëroi ipeshkëv të Kosovës me kompetenca të ipeshkvit rezidencial. Ndërsa për ipeshkëv, po nga i njëjti papë u shugurua në Romë, më 6.I.1996., detyrë që e kreu me shumë sukses deri në vdekje, gjegjësisht më 11.I.2006.

Profili i një njeriu që shkoi.....

A thua muaji i parë i vitit i merr gjithmonë burrat më të mirë që i ka populli ynë? Nuk jam ndër ata që besoj në gjëra të tilla, po ja edhe një shkëmb graniti u shkëput nga mali po në këtë muaj... Po, meshtari është si një skulpturë e madhe e gdhendur në shkëmb, sikur ato skulpturat e Budës nëpër vendet e lindjes apo edhe piramidat e inkëve kudo nëpër Amerikën e Jugut. Ta gdhendësh një shkëmb të tillë, kërkon mund dhe mjeshtri; por po të ishte shkëmbi i brishtë, kot punon dora e mjeshtrit.

Karakterit dhe personaliteti i imzot Markut ishte i tillë, vështirë gdhendej, sepse ishte si ai graniti shekullor me damarë që duken se i japin jetë, por kur gdhendet qëndron si të kishte mbirë i tillë nga dheu. Ata damarë që fola më herët, ishin gjaku i martirëve të Karadakut, që para një shekulli e gjysmë u

derdh prej aty deri në Anadoll, duke sfiduar bishën aziatike sikur thotë Shkrimi i Shenjt: *Kur jam i dobët, atëherë jam i fortë...*

Po, graniti është i krijuar për të sfiduar forcën, peshën, rrebeshin, goditjet, mallkimet, erërat, dallgët, furtunën, përmbysjet dhe në tërësi fuqinë e kaosit.

Po a nuk kaloi ky vend nëpër të gjitha këto? Po a nuk qëndroi i paluhatshëm ky shkëmb?

Kur ishte lindur imzot Marku, nuk kishte kaluar as një çerek shekulli që turku ishte shporrur nga këtu. Një bimë edhe më e dobëta për aq pak kohë nuk vdes pa lënë gjurmë në secilin skaj, e le më bima e turkut... Dhe të gjithë atyre ndyrësirave otomane, shpirti i Markut iu bëhet si pendë, mos të vërshojnë e ta shkretëtojnë këtë dhë...

Posa kishte ikur një barbar, i kishte lëshuar vendin barbarit tjetër, e kur ishte lindur Marku, ishte koha e barbarit të dytë, vëllait të barbarit të parë....; edhe këtij iu desh të i bëhet pendë... Po as shtatin s'e kishte lëshuar si duhet, kur barbari i dytë përjeton metamorfozë dhe bëhet edhe më i zi se i pari e i dyti... lind komunizmi.

E tash gjatë gjithë jetës, secilën ditë, secilin minutë, iu desh t'ia vë shpinën qenies së pastër e asaj çka kishte mbetur nga apostujt, një grimë feje, si një dritëz e ndonjë kandili që dridhet ... hë.. hë ... kur po fiket... Eh... mos mbetesh pa miq e pa Zot, se edhe më i keqi ta sjell vërdallë!!! Ne ishim pa miq, por s'ishim pa Zot... Ai shkëmbi i shkëputur nga mali qëndroi e nuk u lëkund dhe i dha lamtumirën Kishës në hapat e parë të mileniumit të tretë: Ju dua të gjithëve, na tha në Natën e Madhe dhe iku... Amanet katedralen na e la. Mirupafshim në amshim!

P Ndue **KAJTAZI**

E Diela V gjatë vitit

I mjeri unë nëse nuk e predikoj Ungjillin

Leximi i parë: *Jb 7, 1-4. 6 7* Leximet e sotit janë takimi ynë biblik me vuajtjen. Fjala është për Jobin, njeri i pasur, i devotshëm, i lumtur, por që për një afat të shkurtër i humb të gjitha, por jo edhe besimin në Zotin. Sa domethënëse dhe e rëndësishme është edhe për ne motoja e jetës së tij: *Zoti jep, Zoti merr, qoftë bekuar emri i Tij.*

Psalmi: *147 (146) Na shëro, o Zot, Hyj i jetës sonë.*

Leximi i dytë: *1 Kor 9, 16-19.22-23.* Shën Pali edhe pse me shëndet të ligë, nuk është i vuajtur që ankohet, por punëtor, vullnetar i Zotit, i cili dëgjuesve të vet *Ungjillin* iu jep falas.

Ungjilli: *Mk 1,29-39.*

Posa dolën nga sinagoga, Jezusi shkoi me Jakobin e me Gjonin në shtëpinë e Simonit e të Andreut. Vjehrra e Simonit ishte në shtrat ndër ethe. Menjëherë i treguan për të. Jezusi u afrua, e kapi për dore dhe e ngriti. E lëshuan ethet dhe u shërbeu. Në mbrëmje, me të perënduar të diellit, ia sollën para të gjithë të sëmurët dhe të djallosurit. Mbarë qyteti u mbloodh para derës. Ai i shëroi të sëmurët ishin shumë dhe me sëmundje të ndryshme. Dëboi edhe shumë djaj. Por nuk i lejoi djajtë të flasin sepse e njihnin. Herët në mëngjes, kur ende ishte natë, Jezusi u çua e shkoi në një vend të pabanuar e atje thoshte uratë. Simoni me shokët e vet u vunë ta kërkojnë. Kur e gjetën i thanë: “Të gjithë po të kërkojnë.” Ai u tha: “Ejani të shkojmë gjetiu, në fshatrat e afërme që të predikoj edhe atje. Prandaj edhe erdha.” Dhe i ra kryq e tërthor Galileasë duke predikuar nëpër sinagogat e tyre dhe duke dëbuar djajtë.

Fjala e Zotit

Ungjilli i sotshëm tregon një plan program ditor të Jezusit. Në mëngjes Sinagoga, lutja, takimi me njerëz, shërimi. E gjithë dita ishte plot takime, të cilat kishin kuptim, sepse nëpërmes tyre shihej dhe përjetohej lavdia, prania dhe dashuria e Zotit. Dhe atëherë kur lodhej, ose para se të fillonte veprimtarinë Jezusi tërhiqej, takohej në lutje me Atin. Kështu ndodhë edhe në ungjillin e sotshëm që na paraqet shën Marku: *Të gjithë po të kërkojnë*, i thoshin apostujt, kush ishin të gjithë? Ishin ata të cilët e kuptonin se pa Zotin jeta nuk ka kuptim. Ishin mëkatarët, të varfëritë, ishin ata që jeta, bota, i kishte lodhur, gjurmimet dhe kujdesi i kësaj bote nuk iu kishte dhënë lumturinë. E lumturia dhe gëzimi gjendet vetëm në Zotin. Jezusi nuk ndalej vetëm në një vend, vetëm në një fshat apo qytet, por shkonte prej vendit në vend duke mësuar, shëruar dhe vendosur njerëzit në rrugë të Zotit. Si do që të jetë kjo nuk ishte e tëra, sepse veprën e tij për të predikuar dhe pagëzuar të gjithë njerëzit në katër anët e botës duhet vazhduar të tjerët. Këta në rend të parë ishin nxënësit e tij, dhe gjatë shekujve deri në ditët tona ata që janë të përkushtuar në thirrjen që bën Zoti: *Eja pas meje.*

Shën Pali thoshte: *I mjeri unë nëse nuk predikoj Lajmin e gëzueshëm.* Të gjithë jemi të grishurit e Zotit për të përhapur këtë lajm, i cili është i gëzueshëm, i dashur, i këndshëm për shpirtin tonë, për jetën tonë, sepse kjo na bën të lumtur kur jemi të lidhur me Zotin, nëpërmes uratës, përshpirtërisë dhe jetës sakramentale.

Apostulli i madh i Indisë dhe Japonisë shën Fran Ksaveri si student i ri në Paris

mendonte vetëm famë dhe të mirat materiale. Por kur një herë dëgjoi mendimin e Krishtit: *Çka i nevojitet njeriut ta fitoj tërë botën, nëse e humb shpirtin e vet*, ndryshoi jeta e tij. Nga ky moment mendoi ai për këto fjalë dhe e shtyrën që ta ndërroj mendimin dhe qëndrimin që kishte të ketë lavd dhe nderë, të jetoj sikurse kërkon bota. Tani ai të gjitha aftësitë dhe fuqitë e veta do t'i përdorë për të shpëtuar vetën dhe të tjerët. Nuk dihet saktësisht por supozohet se ai në Indi dhe Japoni pagëzoi rreth 700.000 njerëz të besimit pagan. Nuk kishte frikë, kur lundroi nga Portugalia për Indi, nga sëmundja e lisë që filloj të përhapet në anije. Edhe pse edhe vet ishte i sëmurë ndihmoi të tjerët, duke i bekuar, pagëzuar, rrëfyer dhe ndarë sakramentin e vajimit. I tillë ishte shën Frani, të tillë duhet të jemi edhe ne.

Sot bota ka shumë rrugë të hapura, na ofron shumë, por të gjitha rrugët nuk janë të mira, të gjitha rrugët nuk janë në përkim me vullnesën dhe me urdhërimet e Zotit, janë rrugë të mëkatit dhe më vonë të dëshpërimit, janë rrugë të cilat e robërojnë dhe shkatërrojnë jetën, shpirtin tonë, që pasqyron vet Zotin, për këtë duhet pasur kujdes dhe duhet të pyesim vetën: çfarë është plan programi i jetës sime? Me çka merrem unë, si kaloj ditët, javët, muajt, vitet? A jam i vetëdijshëm se jeta ime, veprat e mia duhet të jenë shprehje e lavdisë së Zotit, dëshmi e kohës, lajm i gëzueshëm?

Prandaj, o Zot nëse jam i ligshhtë më përforco me hirin tënd, nëse jam mëkatar me pastro, nëse jam i sëmurë në shpirt më shëro. Kështu që të jem bir (bij) e jotja dhe që në çdo çast të jetë sime të dëshmojë dhe të jetojë për Ty. Amen.

Lutja e besimtarëve

Vëllezër dhe motra, Zoti ynë Jezu Krishti erdhi në botë që të shëroi ligështinë tonë, të lutemi të gjithë së bashku: Na shëro, o Zot, Hyji i jetës sonë

- O Zot, ti ke ardhur në botë për dashuri që pate ndaj nesh, po të lutemi për Kishën tënde të përhapur në katër anët e botës, bëj që të pranojë dhe jetoj Ungjillin, *të lutemi:*

- Për ata të cilët t'u kushtuan në thirrje të plot të jetës për ta përhapur Lajmin e Gëzueshëm, që Ti o Zot të jesh ndihma dhe fuqia e tyre që të qëndrojnë besnik dhe dëshmitarë të Fjalës që predikojnë, *të lutemi.*

- Për ne këtu të pranishëm që të dimë të jetojmë sikurse na mëson Ti dhe mësimin tënd ta konkretizojmë në vepra të mira bujarie, mirësie dhe dashurie, *të lutemi*

- Për rininë tonë, e cila gjendet në udhëkryqin e jetës, që Ti o Zot t'u ndihmosh dhe t'i frymëzosh me Shpirtin tënd të shenjtë që gjithmonë të jetojnë në frymën e Ungjillit për të dëshmuar Ty, *të lutemi*

O Zot të falënderojmë për frymëzimin e këtyre lutjeve dhe njëkohësisht të lutemi të na ruash dhe ndihmosh të jemi të pastër në shpirt dhe të jetojmë sipas frymëzimeve të Shpirtit Shenjt, që jeton e mbretëron në shekuj të shekujve. Amen

Don Marjan **DEMAJ**

E Diela VI gjatë vitit

Më përngjani mua, sikurse unë i përngjaj Krishtit

Leximi i parë: *Lev 13,1-2. 45-46.* Na flet për rregulloret të cilave duhet t'i përmbahet i gërbuluri dhe ai që e takon një njeri të tillë.

Psalmi: 32 (31) Shëlbimi yt, o Zot, na mbush me gëzim.

Leximi i dytë: 1 Kor 10,31-11,1. Krishti është norma e jetës së krishterë. Jeta e të krishterit duhet të jetë në nder e lavd të Zotit. Shën Pali korintasve iu thotë që t'i përngjajnë atij, ashtu siç ai i përngjanë Krishtit.

Ungjilli: Mk 1, 40-45.

Në atë kohë, Jezusi iu paraqit një i gërbulur, ra në gjunjë dhe iu lut: "Nëse do, mund të më pastrosh!" Jezusi pati dhembshuri, shtriu dorën, e preku dhe i tha: "Dua! Qofsh pastruar!" Dhe aty për aty prej tij u zhduk gërbula dhe u shërua. Dhe aty për aty prej tij u zhduk gërbula dhe u shërua. Jezusi menjëherë e nisi të shkojë por i urdhëroi rreptësisht: "Shih i tha mos i trego askujt, por shko, paraqitu te prifti dhe, për shërimin tënd, kushto çka ka urdhëruar Moisiu atyre për dëshmi." Por ai, posa doli, filloi të flasë e ta përflasë ngjarjen, kështu që Jezusi s'mund të hynte më haptas në qytet, por qëndronte përjashta në vende të pabanuara. E njerëzit shkonin tek ai nga çdo anë.

Fjala e Zotit

Nëse me vëmendje i kemi dëgjuar leximet e sotit, kemi pas mundësi të kuptojmë se bëhet fjalë për një sëmundje të rrezikshme gërbula. Derisa në leximin e parë dëgjojmë rregulloret që duhet t'i mbajë një i gërbulur, në ungjill takojmë Krishtin i cili i del në ndihmë një të gërbuluri. Çka është gërbula? Dikur ishte sëmundje ngjitëse, vdekjeprurëse. Njeriut të infektuar nga kjo sëmundje i binin

gjymtyrët për së gjalli. Nuk ishte e tmerrshme vetëm dhimbja që ju shkaktonte kjo sëmundje, por fakti se ai që lëngonte nga kjo sëmundje detyrohej të largohej prej familjes, rrethit shoqërorë, dhe i braktisur nga të gjithë të jetojë në vetmi pa kujdesin e askujt. Dëgjuam në leximin e parë se si i gërbuluri kur iu afrohej dikush ishte i detyruar të pranojë në zë: *Jam i ndyrë, i papastër!*

Shikuar në këtë mënyrë gjendjen e mjerë të të gërbulurve, lehtë mund të kuptojmë mjerimin e këtij të gërbuluri, i cili sigurisht kishte dëgjuar për Krishtin. Këtij të gërbuluri, Krishti i kishte mbetur shpresa e vetme për t'ia kthyer shëndetin dhe dinjitetin njerëzorë që e kishte humbur me sëmundje. Në atë kohë kjo sëmundje konsiderohej edhe si mallkim i Zotit. Ky i gërbulur, edhe pse nuk kishte të drejtë të afrohej në mesin e të shëndoshëve, ai prapë se prapë vjen para Krishtit me plot fe, bie në gjunjë dhe me përvujtëri i thotë Krishtit: *Nëse do, mund të më pastrosh!* Krishti që kishte një zemër të madhe, bujare, plot mëshirë dhe dashuri, nuk mund ta refuzon kërkesën e tij! E shëron por me një kusht: *Shko paraqitu te meshtari që ta dëshmojë shërimin tënd!* Dhe ia ndalon që ta tregon ngjarjen, por ai nuk mund të mos jetë falënderues ndaj Krishtit, andaj filloj t'iu flasë të gjithëve! Kështu popullariteti i Krishtit rritet aq shumë sa që Ai nuk mund të hyjë haptas në qytet. E ne, a dimë ta falënderojmë Zotin për të mirat që na jep, të tjerët që na ndihmojnë?

Besimtarë të dashur, sot në Evropë nuk ka gërbulë. Por në botë janë

diku rreth 15 milionë njerëz që ende vuajnë nga kjo sëmundje edhe pse sot ajo është e shërueshme. Një meshtarë që kujdeset për shërimin e tyre iu apeloj super fuqive botërore: *Më jepni parat me të cilat do ta bleni një aeroplanë luftarak dhe unë do ta çrrënjosë këtë sëmundje!*

Megjithatë në mesin tonë dhe kudo në botë është e pranishme gërbula e shpirtit e cila është vdekjeprurëse për personin. Cili prej nesh mund të thotë: Unë nuk kam nevojë për kthim, jam i pastër në shpirt! Asnjë, sepse të gjithë jemi mëkatarë, dikush më shumë e dikush më pak! Edhe pse nuk ka gërbulë në mesin tonë, ne megjithatë sillemi ndaj njerëzve si ta kishin gërbulën. Sa pleq janë të mbyllur në dhomat e veta, ku ju japim ushqim dhe i lejmë të jetojnë të mbyllur pa e ndier ata kujdesin, e mbi të gjitha dashurinë tonë! Sa keq sillemi ndaj atyre që kanë ndonjë të metë fizike: Ky është sakat, ky është memec, i shurdhër, pijanec etj. Sa herë ata i shikojmë me përbuzje, nënçmim, sa herë bëjmë shaka në llogari të tyre?! Por, në mesin tonë ka edhe njerëz që veten e izolojnë me mëkatet e veta. Sa ka njerëz, të rinj nëpër famullitë tona që bëjnë vepra të këqija?! Ata nuk vijnë kurrë në kishë, e kanë shoqërinë e vet dhe nuk përzihen me të tjerët! Apo sillen në rrethin ku ata nuk i njohin?

Vëllezër dhe motra, thamë se të gjithë kemi nevojë për shërim, pastrim. Ku do të kërkojmë mjekim, shërim për sëmundjet tona shpirtërore? Ku nëse jo në kishë, para meshtarit ku na udhëzon Krishti. Mos ngurro, mos u frikëso: Eja para meshtarit, i cili në emër të Krishtit t'i falë mëkatet dhe të patronë shpirtërisht. Dhashtë Zoti që me ndihmën e Tij të pastrohemi shpirtërisht që vërtet të largojmë prej vetit të gjitha ato dobësi që na largojnë nga Zoti, i afërmi, familja dhe vetvetja. Amen.

Lutja e besimtarëve

Jemi bashkuar në emër të Zotit, si fëmijë të Tij, për ta dëgjuar fjalën e Tij dhe për t'u ushqyer me Dashurinë e tij. Një mendje e një zemre, të lutemi: Dëgjoje, o Zot, lutjen tonë.

- Jezu, ne vuajmë jo vetëm nga sëmundjet fizike, por edhe ato shpirtërore. Ndihmona në shërimin e trupit dhe të shpirtit, *të lutemi.*

- Ndihmojë të sëmurët, pleqtë, ata që vuajnë nga padrejtësitë e ndryshme, ngushëllojë me pranishmërinë tënde, *të lutemi.*

- Ti, o Jezu na ke zbuluar se Zoti është Ati ynë. Bëj që të jetojmë si bijtë dhe bijat e tij, në paqe dhe dashuri, *të lutemi.*

- Ji i mëshirshëm me të vdekurit tanë, faljua mëkatet dhe pranojë në Mbretërinë tënde, *të lutemi.*

O Zot Jezu Krisht ne besojmë në Ty. Ndihmona që këtë ta dëshmojmë edhe me fjalë dhe me vepra. Ti që jeton dhe mbretëron në shekuj të shekujve. Amen.

Don Jakë PRENKU

E Diela VII gjatë vitit

Biri i njeriut ka pushtet të falë mëkatet mbi tokë

Leximi i parë: *Is 43,18-19.21-22.24-25* Ky tekst nga Deutoroizaia buron nga shekulli i VI para Kr. Aso here izraelitët ishin në robërinë babilonase dhe me nostalgji i kujtonin kohët e shkuara të bukura. Por Zoti kërkon që ata t'i kthehen të ardhmes sepse Ai do të bëj diçka të re. Prej Zotit vjen shëlbimi dhe shpëtimi. Ai do ta gjej rrugën deri tek populli i vet...

Psalmi: 41 (40) Na përtërij, o Zot, me faljen tënde.

Leximi i dytë: *2 Kor 1, 18-22* Kjo pjesë e Shkrimit shenjt është dëshmia e shën Palit rreth predikimit të tij dhe të bashkëpunëtorëve të tij. Ai thotë se kanë predikuar gjithmonë PO në hyjnore të Krishtit. E jo si dikush sot kështu, e nesër ndryshe. Ne duhet thënë vetëm Amen sepse Krishti është i vetmi premtim i Hyut.

Ungjilli: *Mk 2, 1-12.*

Pas disa ditësh Jezusi u kthye përsëri në Kafarnaum. Kur u mor vesh se gjendej në shtëpi, u mblodhën aq shumë njerëz, sa që s'kishte më vend as para dere. Jezusi u predikonte Ungjillin. Ndërkaq ia bëhen disa njerëz, të cilët po sillnin tek ai një të paralizuar që po e mbartnin katër vetë. E, pasi prej turmës së njerëzve nuk mund ta shtinin brenda tek ai, zbuluan pullazin në atë vend ku gjendej Jezusi dhe, nëpër vrimë, e lëshuan vigun në të cilin ishte i paralizuari. Jezusi, duke parë fenë e tyre, i thotë të paralizuarit: "Biro, të janë falur mëkatet!"

Aty po rrinin disa skribë. Këta zunë të mendojnë në zemrat e veta: "Ç'flet ky kështu? Po blasfemon! Kush mund të falë mëkatet përveç një Hyji të vetëm?" Jezusi në shpirtin e vet e hetoi menjëherë se ata po mendonin ashtu në vete, andaj tha: "Pse po mendoni ashtu në zemrat tuaja? Çka është më lehtë? T'i thuhet të paralizuarit: 'Të janë

falur mëkatet', apo t'i thuhet: 'Çohu, merre vigun tënd dhe ec?' Por që ta dini se Biri i i njeriut ka pushtet të falë mëkatet mbi tokë: Unë po të urdhërojë i tha të paralizuarit Çohu, merre shtrojën tënde dhe shko në shtëpinë tënde!" Aty për aty i paralizuari u çua në këmbë, mori shtrojën dhe, në praninë e të gjithëve, doli përjashta. Të gjithë mbetën shtang nga habia. I dhanë lavdi Hyjit e thoshin: "Një gjë të tillë s'e pamë kurrë!"

Fjala e Zotit

Vëllezër dhe motra, nga ungjilli sotshëm mund të theksojmë tri tema për meditim. Në rend të parë duhet të theksojmë se popullariteti i Krishtit rritet gjithnjë e më shumë. Pastaj, theksohet besimi, feja e fortë e këtyre njerëzve, sigurisht familjar të njeriut të paralizuar. Ata ishin të bindur se Krishti mund ta shërojë të afërmin e tyre. Dhe kur erdhën në shtëpinë ku gjendej Ai, gjetën rrëmujë, njerëz që nuk iu lëshonin rrugën për të ardhur para Krishtit. Dhe e pamë se si vepruan. Në k;t; rast dëshmohet edhe solidariteti i tyre, pa ndihmën e të cilëve, sigurisht ky njeri nuk do të shërohej! Dhe së treti: Krishti para se ta shërojë fizikisht këtë njeri, e shëron shpirtërisht: *Ja falë mëkatet!*

Cila është porosia e kësaj ngjarje? Ta pyesim secili vetveten: Sa ne besojmë në Krishtin? Kur dëshmohet besimi ynë në Të? Besojmë vetëm me fjalë apo edhe me vepra? Është i fortë besimi ynë në Krishtin edhe kur vijnë kryqet, sëmundjet e rënda, vdekja e personit të dashur? Apo ndoshta atëherë dëshpërohem dhe disi përllahemi me

Krishtin pse na ka dërguar një kryq të tillë të rëndë? Së dyti: Sa ne jemi sot solidarë? Gjatë luftës kemi qenë shumë solidar, por sot, sa ne i shohim dhe iu ndihmojmë atyre që kanë nevojë për ndihmën tonë? Faleminderit Zotit që, familjet tona marrë në përgjithësi, ekonomikisht qëndrojnë shumë mirë, por ka edhe familje të varfra që ballafaqohen me minimumin e jetës normale. Dhe dikush mund të thotë se *nuk kemi ne faj pse ata janë të varfër!* Mund të jetë edhe ashtu. Dikush tjetër mund të thotë: *Babën e kanë të tillë apo të atillë.* Edhe kjo mund të jetë e vërtetë Por, derisa ndoshta i zoti i asaj familje është vërtet i dobët, fëmijët e gjorë që vuajnë për një kafshatë bukë, veshmbathje, nuk kanë faj pse babën e kanë të tillë. E ti pra, nëse nuk e ndihmon tjetrin për hir të Zotit..., ndihmojë atë familje për hir të fëmijëve, tregoje solidaritetin tënd në vepër!

Në anën tjetër: Sa ne jemi të vetëdijshëm se shpesh herë sëmundjet shpirtërore janë rezultat i shumë të këqijave në mesin tonë? *Njeriu duhet të jetë i sëmurë në shpirt për të bërë ndonjë të keqe!* Ne sa shumë shpenzojmë për ta kthyer shëndetin trupor nëse e kemi humbur. Këtu s'ka asgjë të keqe, por sa ne kujdesemi për shërimin e shpirtit?

Këta njerëz nga ungjilli i sotshëm e sollën të afërmin e tyre për ta shëruar Krishti. Dhe Krishti atë e shëroi fizikisht dhe shpirtërisht. Ne po vijmë ne Meshë, por ti a e di se ku i ke anëtarët tjerë të familjes? A kanë parë ata sot Meshë? A ke arritur deri sot ta bindësh dikë prej familjes sate se nëse të dielave dhe festave nuk vjen në Meshë bënë mëkat mortarë? Nëse jo, pse nuk ke arritur të bësh një gjë të tillë? Mos vallë ndoshta pse ti edhe pse vjen në Meshë çdo të diele nuk je aspak më i mirë se ai që nuk vjen kurrë në Meshë?

Ta kuptojmë, vëllezër dhe motra, se secili prej nesh ka nevojë për kthim kah Zoti, për shërim shpirtërorë. Sa ma shpejt që të kuptojmë këtë të vërtetë do të jetë në të mirën tonë dhe të familjes sonë. Andaj mos të ngurrojmë, mos të frikësohemi por të shkojmë ose më mirë më thënë të vijmë tek mjeku ynë shpirtërorë Krishti, i cili do të na shërojë prej të gjitha atyre dobësive që neve po na shkatërrojnë si individ, familje dhe shoqëri. Amen.

Lutja e besimtarëve

Ne sot këtu në praninë Tënde, o Zot, u ushqyem me fjalën Tënde, por para se t'i kushtojmë dhuratat tona, po t'i paraqesim edhe lutjet tona, me fe, shpresë dhe dashuri, duke thënë: Dëgjoje, o Zot, lutjen tone.

- Për Papën Benediktin e XVI, ipeshkvijtë, meshtarët, rregulltarët e rregulltarët, që me dashuri dhe gëzim të shpallin Lajmin e gëzueshëm me fjalë dhe me vepra, *të lutemi.*
- Për besimtarët tanë që mos ta humbin besimin në Ty, as në çastet e hidhërimit e as të gëzimit, *të lutemi.*
- Zgjoje në zemrat tona, dashurinë ndaj të varfërve, të nëpërkëmburve, *të lutemi.*
- Bëj, o Zot, që të jemi të falënderueshëm ndaj Teje, prindërve dhe të gjithë atyre që na ndihmojnë në jetën tone, *të lutemi*
- Pranojë në Mbretërinë Tënde të vdekurit tanë, *të lutemi*

Ne, o Zot, i shprehem në zë vetëm disa prej kërkesave tona. Ti e di për çka ne kemi më së shumti nevojë. Po të lutemi na i dhuro të mirat që do të na ndihmojnë për të dëshmuar Ty dhe për të jetuar në paqe dhe dashuri me të tjerët. Nepër Krishtin Zotin tone. Amen.

E Diela VIII gjatë vitit

Ju jeni letra e Krishtit të cilës ne i shërbyem.

Leximi i pare: Oz 2, 16.17. 21-22 Profetët shpesh here e krahasojnë dashurinë e Zotit me popullin e tyre, si lidhje jetësore, dashurinë dhe lidhjen ideale të një çifti martesorë. Kështu bën edhe Ozeja profet.

Psalmi: 103 (102) *Zoti është i mire e i madh në dashuri*

Leximi i dytë: 2 Kor 3, 1-6 Dëgjojmë për disa letra të shkruara kundër Palit në Korint. Ai letra të gjalla i ka - të krishterët e Korintit, të shkruar me *Shpirtin e Zotit*...

Ungjilli: Mk 2, 18-22

Nxënësit e Gjonit dhe farisenjtë agjëronin. Erdhën disa dhe i thane Jezusit: "Pse nxënësit e Gjonit e të farisenjve agjërojnë e nxënësit e tu nuk agjërojnë?" Jezusi u përgjigj: "A thua mund të agjërojnë dasmorët derisa është me ta dhëndri? Për aq kohë sa është dhëndri me ta, s'mund të agjërojnë! Do të vijë dita kur do t'ua rrëmbejnë dhëndrin. Atëherë ata atë ditë, do të agjërojnë! Askush nuk e qep arnën e tirkut të pashkelur në petk të vjetër; përndryshe arna e tirkut të pashkelur e shqyen petkun e vjetër dhe e shqyerja bëhet më e madhe. Askush nuk e qet verën e re në rrëshiqa të vjetër; përndryshe vera e re i shqyen rrëshiqat; vëra derdhet e rrëshiqa të rinj."

Fjala e Zotit

Jezusi në shërbimin e njeriut, jo vetëm dikur por edhe sot e kësaj dite gjithherë befason, edhe atëherë kur dëshiron ta magjepsë njeriun deri në atë masë sa që krahasohet me shëmbëllesën e dhëndrit, përkatësisht me dashurinë martesore. I pari që filloi ta marrë metaforën e dhëndrit, duke krahasuar Hyjin që është i dashuruar me Izraelin, ishte profeti Ozeja nga

shekulli i IX para Krishtit. Këtë metaforë e merr më vonë Jeremia (Jer 2,2-20), Ezeieli (Ez 16,1-43. 59-63) etj. Në këtë rrafsh është edhe ungjilli i sotëm i Markut: Jezusi-dhëndër. Po ashtu do ta gjejmë këtë metaforë edhe tek Pali, i cili i krahason bashkëshortët dhe dashurinë martesore me dashurinë e përsosur të Krishtit me Kishën (Ef 5,21-33).

Pjesa e ungjillit të sotëm sipas Markut është një diskutim i Jezusit me kundërshtarët e tij, që ndërlidhet me pyetjen e agjërit. Nxënësit e Gjonit dhe farisenjtë agjëronin dhe disa prej tyre erdhën te Jezusi për të kundërshtuar dhe protestuar kundër tij dhe nxënësve të cilët në mënyrë flagrante e shkelin Ligjin dhe nuk i përmbahen as agjërit, as të shtunës. Kurse në anën tjetër e kemi sjelljen e Jezu Krishtit, i cili del jashtë kornizave të mentalitetit të kohës. Mentaliteti i kohës si edhe ajo e sotmja kanë mbetur ende me tharmin e ligjit të vjetër, përderisa Jezusi fillon me ligjin e ri. Jezusi nuk ishte kundër agjërit, por dëshiron t'ia japë një kahje tjetër pozitive. Ai është këtu në mesin e njerëzve jo vetëm dikur, por edhe sot e kësaj dite. Ai është dhëndër, koha e dasmoreve, përkatësisht krushqit, koha e dashurisë. Sipas Gjonit Jezusi fillon jetën publike me dasmën në Kanën e Galileës. Vërtetë Gjoni e quan: *kush ka nusen, është dhëndër* (Gjn 3,29). Këtë mendim e merr më vonë edhe Pali (krh.2 Kor 11,2 dhe Ef 5,21). Në veçanti Zbulesa: Qengji në të njëjtën kohë është Dhëndër, kurse Kisha e fejuara e Tij: *Eja, do të ta tregoj të fejuarën, Gruan e Qengjit!* (Zb 21,9). Ai është autoritet, ai është edhe zot i të shtunës, i shkronjës.

Ungjilli, përkatësisht lajmi i gëzueshëm, nuk është arni i vjetër, religjioziteti farise, por diçka absolute, diçka e re që vjen nga Hyji, siç e theksojnë ungjilltarët: *Duaje Zotin, Hyjin tënd, me gjithë zemrën tënde, me gjithë mendjen tënde e me gjithë fuqinë tënde! Po ashtu duaje të afërmin tënd porsì vetveten!* (Mk 12, 28-31).

Farisenjtë ishin një lëvizje religjioze në gjirin e Judenjëve, të cilët janë diferencuar prej të gjitha gjërave që ishin të papastra dhe josakrale. Vetë emri i tyre flet, që do të thotë, *të pastrit, të ndarit*. Ata nuk i takonin klasës së priftërisë. Kishin në popull autoritet të madh dhe dalloheshin nga të tjerët, bile edhe nga pamja e jashtme, kishin veshmbathjen e posaçme. Sipas kuptimit të tyre, të gjitha situatat dhe momentet e jetës e kanë shpjegimin në Ligjin e Moisiut. Ata të cilët u përmbahen këtij Ligji, u garantohet shpëtimi i sigurt! Po ashtu ata krijonin një mori të madhe ndalesash dhe urdhëresash me të cilat e ngarkonin popullin dhe ndjekësit e tyre, jo vetëm se nuk ishin të zotë t'i mbanin, por as nuk e dinin emrin dhe numrin e urdhëresave dhe ndalesave. Në anën tjetër, Ligji si i tillë asnjëherë nuk e ka ndërruar njeriun dhe zemrën e tij, por ka mbetur shkronjë e ftohtë dhe e pashpirt, që gjithëherë sjell konflikte dhe bie në kundërshtim me ligjin e dashurisë.

Në gjitha kohërat e historisë i kemi njerëzit për të cilët sot u themi *farisenj* që është sinonim për njerëzit e *shkrimit, ligjit, cikërrimave, drejtësia sipas Ligjit, mendjemadhi që e ndien veten më të mirë se të tjerët, dyfytërsia, ambicia, devotshmëria e shëmtuar dhe e ngurtësuar...*

Jezusi nuk e mohon elanin dhe idealin e

farisenjve, por mundohet në çdo mënyrë për t'i fituar. Me ardhjen e Jezusit dhe me sjelljen e tij, që del jashtë kornizave, atyre u tunden dhe u dridhen themelet e botëkuptimit të themeluar në Ligjin e Besëlidhjes së vjetër sipas shpjegimit që ata vet e kanë bërë. Gjithashtu filloi të zbehet liturgjia dhe urata e shëmtuar, që nuk ishte asgjë tjetër përveç se një zbrazëti e shkronjës në emër të devotshmërisë. Për gjitha kohërat vlen, se aty ku shkronja, ligji ose tradita absolutizohet, po ashtu edhe mjeti bëhet qëllim, atëherë ligji i tillë, ose tradita, ose prapë shkronja nuk është më në shërbimin e njeriut për të arritur qëllimin (cakun) por mbetet për qëllimin e vetvetes. Jezusi nuk është kundër agjërimit, por dëshiron t'ia kthejë qëllimin, *pse*-në edhe më tepër që të jetë në shërbimin e njeriut dhe zhvillimit të tij.

Në kontekstin tonë, Jezusi e krahason veten me dhëndër, i cili gjendet në dasmë dhe e përjetojnë kohën e kënaqësisë së bashku me dasmor dhe me mysafir. *Do të vijë dita*, mendohet ditët e fundit, që janë ditët e vuajtjes dhe të mundimit të Jezu Krishtit në Malin e Kalvarit. Lutja ose urata jonë, po ashtu edhe agjërimi dhe pritja jonë është e vulosur në të kremten solemne të Pashkëve - të ngjallurit nga varri - Jezusi lumturisht ngjallet, që është njëherë edhe ngjallja jonë.

Flitet në një anekdotë, *majmunët e një kopshti zoologjik dalin një ditë në shëtitje. Në mëngjes dalin dhe shohin luanin, gjirafën, delet, dhelprën, ujkun, krokodilin etj. Dalin përsëri në mesditë dhe shohin të njëjtat kafshë. Po ashtu edhe në mbrëmje. Dhe në fund nuk konstatojnë asgjë të re, por monotone, që përsëriten të njëjtat kafshë. Por majmunët kishin harruar të dalin jashtë kafazit*

Jezusi është në shërbesën e Ligjit, me të cilën çliron dhe jo robëron. Raporti i Jezusit ndaj Atit është element i ri, që gjithkund hasë në kundërshtime. Por detyra e tij primare është që ta çlirojë njeriun nga prangat e mëkatit dhe robërisë së vdekjes, për të dalë jashtë kafazit të egoizmit, mëkatit, individualizmit, të menduarit monist, prepotencës, traditës së ngurtësuar, duke ia dhuruar atij lirinë e fëmijës së Zotit. Përderisa farisenjtë që thirren në Ligjin e Besëlidhjes së vjetër, duke e shëmtuar dhe stërholluar atë, që edhe vet shërbesa e fjalës është në kundërthënie me shkronjën e zbrazët pa domethënie. Tani lajmërohet Jezusi dhe thotë: *E shtuna (Shabat) u bë për njeriun e jo njeriu për të shtunën*. Një guxim i paparë. Si mundet dikush ta thotë këtë fjalë, kush mund ta kundërshtojë Ligjin? Por, Jezusi nuk i frikësohet lirisë. Po ashtu është e ditur, ai që i shkruan ligjet edhe sundon. Me ligjin që e shkruan ai i dikton edhe situatën dhe njerëzit i mban nën pushtetin e vet; këtë gjë e dinë mirë të gjithë diktatorët. Fuqia mund të shtypë, por ashtu edhe të çlirojë. Jezusi neve na çliron me situatën konkrete, duke mos përdorur fuqinë e autoriteteve dhe as ashpërsinë e ligjit të egër, që është vetëm ashpërsi e pashpirt (pa zemër).

Po qe se dëshirojmë ta shijojmë lirinë ungjillore, atëherë ta marrim guximin e Jezu Krishtit dhe të bëhemi tharmi i dashurisë dhe të marrim pjesë në *Dasmën e tij* që nuk është asgjë tjetër përveç se Eukaristia, përkatësisht mesha. Jezusi na do me një dashuri të madhe: *Dashuria më e madhe që ndokush mund të tregojë është: të japë jetën e vet për miqtë e vet. Ju jeni miqtë e mi...* (Gjn 15,13). Dashuria martire e Jezu

Krishtit i përgjigjet dashurisë martire kristiane, dashuria deri në vdekje, që është më e fortë se vetë vdekja. Në dashurinë e Zotit ndaj neve jemi të ftuar që t'i përgjigjemi jo vetëm Zotit, por edhe njeriut me të njëjtën dashuri. Për të dalë jashtë kornizave të një egoizmi, narcisoidi, skllavërisë, dyfytërisë si dhe *fariseizmin* tonë modern, për ta aktualizuar ligjin e ri, që nuk është asgjë tjetër përveç se ligji i dashurisë, i lirisë dhe i realizimit, jo vetëm i individit, por edhe i Mbretërisë së Zotit. Amen.

Lutja e besimtarëve

Ati ynë qiellorë, jemi mbledhur si fëmijë të tu për të kremtuar Eukaristinë, Gostinë që Ti e ke bërë gati enkas për ne. Me fe, shpresë dhe dashuri, po t'i drejtojmë lutjet tona: Dëgjoje, o Zot, lutjen, tonë

- Për Kishën Katolike, që me guxim, durim, dashuri dhe me sukses të përhap Lajmin e paqes dhe të dashurisë, *të lutemi*.

- Për familjet tona, të jenë vatra të paqes dhe të dashurisë, ku prindërit dhe fëmijët duke e përkrahur njëri tjetrin, të punojnë për një mirëqenie më të mirë, *të lutemi*.

- Për rininë tonë që ta ruajë të pastër zemrën e vet dhe mos të shkojë pas zotave të rrejshëm që e robërojnë shpirtin e tyre rinorë, *të lutemi*.

- Na ruaj të gjithëve nga devotshmëria e rrejshme, dyfytërsia, gënjeshtar, të lutemi.

Këto lutje, që i thamë në zë dhe ato që kanë mbetur të fshehura në zemrat tona, po t'i paraqesim, o Zot, bashkë me dhurata tona, Ty që jeton dhe mbretëron në shekuj të shekujve. Amen.

Don Nosh **GJOLAJ** SDB

In Memoriam dr Ibrahim Rugova

1944 - 2006

U lind më 2.XII.1944. në fshatin Cerrcë, komuna e Istogut. Më 10.I.1945 komunistët jugosllavë ia pushkatojnë babën Ukë dhe gjyshin e tij. Shkollimin fillor e mbaroi në Istog e atë të mesëm në Pejë më 1967. Diplomoi në Degën e Albanologjisë të Fakultetit të Filozofisë të Universitetit të Prishtinës më 1971. Në v 1976 vazhdoi studimet postdiplomike në Francë. Doktoroi me veprën *Çeta e profetëve* të Pjetër Bogdanit. Ishte redaktor në *Bota e re* (gazetë e studentëve) dhe atë shkencore *Dituria*. Ishte kryeredaktor i revistës *Gjurmime albanologjike* dhe për dy dekada punoi në Institutin Albanologjik në Prishtinë. Viteve të '80 si kryetar i Lidhjes së Shkrimtarëve, për herë të parë ngriti zërin që çështja shqiptare të trajtohet në mënyrë të drejtë.

Më 23.XII.1989 u zgjodh kryetar i LDK - së, partisë së parë politike në Kosovë, që e sfidoi drejtpërdrejt regjimin komunist në fuqi. Në krye të kësaj partie për 16 vjet rresht dhe në koalicion me partitë tjera, i fitoj të gjitha zgjedhjet e mbajtura në Kosovë.

Çmimet dhe titujt ndërkombëtar

Më 1995 në Danimarkë merr *Çmimin për Paqe*.

Më 1996 u shpall *Doktor Nderi* i Universitetit VIII të Sorbonit në Paris.

Më 1998 merr *Çmimin Saharov* nga Parlamenti Evropian.

Më 1999 merr *Çmimin për Paqe* të Mynsterit, në Gjermani.

Në v 2000 merr *Çmimin për Paqe* të Unionit Demokratik të Katalonisë në Barcelonë.

Në v 2004 u bë *Senator Nderi* nga Fondacioni panevropian.

Në v 2004 u nderua me *Çmimin Mik i SHBA ve*.

Po në këtë vit u shpall edhe *Doktor Nderi* i Universitetit të Tiranës.

Në nëntor të v 2005 mori *Çmimin* nga Nju Jorku për *përkushtim në respektimin e parimeve të demokracisë*.

Ishte Qytetar Nderi i Venedikut, Milanos, Breshas dhe Ternit (Itali).

Dr Rugova, pas vetit la bashkëshorten Fanën dhe fëmijët Mendimin, Ukën dhe Teutën.

Nga të gjithë, Dr Rugova u vlerësua si një person me vizion të qartë, si një njeri apo misionar i paqes, dialogut dhe tolerancës. Papa Benedikti XVI e vlerësoi Dr Rugovën si një *njeri me vlera të larta njerëzore*.

Ne Presidentin tonë mund ta krahasojmë me Moisiun, i cili me suksesë e çliroi Izraelin nga robëria egjiptase dhe për 40 vite e udhëheqi drejt Tokës së Premtuar. Por në momentin kur pritej hyrja, Moisiu vdiq. Dr Rugova rrugën drejt aspiratave shekullore të Kosovës e nisi para 16 viteve. Zëri Tij, në atë kohë dukej si një zë në shkretirë, por Ai nuk u ndal së foluri. Ai vazhdimisht përserite të njëjtin mendim, vizion Pavrësinë. Lirisht mund të themi se Ai ishte edhe një lloj profeti, pasi që tërë atë që kishte kërkuar ndërkombëtarizimin e çështjes së Kosovës dhe protektoratin e saj, tani u bënë realitet. Pritet akti final Pavarësia për të cilën punoj deri në ofshamën e fundit.

Me të drejtë veprimtaria politike e

Rugovës u quajtë *Epoka e Rugovës*. Presidenti ynë i ndjerë me jetën e vet e shkroi një faqe të lavdishme të historisë sonë më të re, histori e paqes dhe e dialogut, histori e dashurisë për Kosovën! Gjatë historisë sonë kombëtare kemi pasur shumë trima që nuk iu frikësuan vdekjes. Ata vërtet kanë bërë shumë për Atdheun. Por ata i përkujtojmë vetëm ne shqiptarët. Presidenti ynë nuk e mori pushkën, nuk shkoi në mal. Por, Ai me buzëqeshjen e vet, me urtinë dhe politikën e vet, na e solli SHBA në dhe Evropën në Kosovë. Sa i rëndësishëm dhe i dashur ishte Presidenti ynë i ndjerë për Botën, u tregua me telegramet e shumëta që nga Papa, Xh Bushi e shumë të tjerë. Pastaj të gjithë ata gazetarë dhe rrjete televizive që direkt e përcollën varrimin e Tij. Ndërsa ne shqiptaret respektin dhe

dashurinë për Të e dëshmuam duke pritur me orë të tëra në atë acarë të madh, vetëm për t'i thënë: Faleminderit, President! Mendojë se Dr Rugova me meritë do të hyjë në Panteonin shqiptar bashkë me shumë fatosa tjerë kombëtarë.

Këtë vitë, Ipeshkvi ynë i ndjerë Mons Mark Sopi, bashkë me Presidentin, në urimet e tyre për Krishtlindje dhe Vitë të Ri, e uruan me dëshirat më të mira për realizimin e aspiratave tona shekullore. Dytë shkuan shumë shpejtë njëri pas tjetrit. Le të pushojnë në paqe të merituar, e le të ndërmjetësojnë para Zotit për popullin tonë.

Pushofshin në paqe.

Gazmend **DEMAJ**

Kronika

Prishtinë, 11.I. Papritmas, nga një sulm në zemër, vdiq ipeshkvi ynë Mons Mark Sopi. **Prishtinë, 12.I.** Në Teatrin Kombëtarë në Prishtinë, ishte Mbledhja Komemorativë kushtuar ipeshkvit tone. U lexua mesazhi i Presidentit Rugova, ndërsa fjalën e rastit e mbajti Kryeparlamentari Nexhat Daci, kryeministri Bajram Kosumi, zv. kryeadministratori Lari Rosin. Ndërsa për jetën dhe veprën e ipeshkvit foli don Lush Gjergji. Morën pjesë figurat më eminente nga jeta politike dhe shoqërore e Kosovës, shumë meshtarë, motra dhe qytetarë. Shumë qytetarë mbetën jashtë në mungesë të hapësirës.

Prizren, 14.I. Në ora 10 filloi Meshja e dritës e udhëhequr nga kardinali i Bosnjës Eminenca e tij Vinko Puljiq. Në bashkëmëshim me rreth 100 meshtarë morën pjesë edhe Nunci nga Beogradi, ipeshkviqtë nga Shqipëria, dhe nga Konferenca Ndërkombëtare *Shën Çirili dhe Metodi*.

Bincë, 14.I. Në kishën e shën Ndout me pikëllim dhe nderime të mëdha, nën udhëheqjen e kardinalit të Venedikut Eminencës së Tij Angjelo Skola, u bë varrimi i ipeshkvit tone Imzot Mark Sopi. Këtë ditë Presidenti Rugova e shpalli ditë zie. Pushoftë në paqe!

Prizren, 16.I. U shpall Dekreti i Papës me të cilin Arqipeshkëvi i Tivarit Mons Zef Gashi emërohet ipeshkëv apo Administrator i përkohshëm i Kosovës.

Prishtinë, 21.I. Pas një sëmundje të gjatë dhe të rëndë, vdiq kryetari i Kosovës Dr Ibrahim Rugova. Në Kosovë u shpallën 15 ditë zie. Ndërsa varrimi i tij u bë më 26.I.2006.në Prishtinë me nderimet më të larta shtetërore.

Vatikan, 25.I.2006. Doli në shitje enciklika e parë e Papës Benediktit të XVI *Deus Caritas est - Zoti është dashuri*. Papa e shpjegon qëllimin e enciklikës së vet të parë me fjalët se duhet t'i tregojmë njerëzimit risinë e Dashurisë së Zotit, Zoti personalisht e do çdo krijesë, shkruan Papa. Në vazhdim, Papa thekson se kemi besuar në dashurinë e ngazëllyer të Zotit. Andaj në fillim të jetës së krishterë nuk qëndron ndonjë vendim apo ide etike, por takimi me Personin, i cili jetës sonë i jep një horizont të ri dhe një drejtim vendimtar. Besimi nuk është teori që mund të pranohet apo refuzohet. Ajo është diçka konkrete kriteri që vendosë për mënyrën e jetës sonë...

FESTAT GJATË MUAJIT SHKURT

2.II. Kushtimi i Krishtit-Zoja e Qirave. Kjo festë bazohet në Ligjin e Moisiut. Pra, edhe Familja Shenjte duke e respektuar Ligjin, 40 ditë pas lindjes së Krishtit, vijnë në Tempullin e Jerusalemimit për t'ia kushtuar Fëmiun Zotit dhe për t'i plotësuar rregulloret tjera të Ligjit. Emërtimi tjetër për këtë festë, simbolizon Krishtin Qiri i cili shndriti në botën e errësuar nga mëkati.

3.II. Shën Vlasi Ka lindur në shekullin e III në Sebaste të Armenisë, në një familje pagane. Por qysh në rininë e vet pranojë krishtërimin dhe u dallua me një jetë me plotë virtyte të krishtera. Me profesion ishte mjek. Ishte mik i mirë i të varfërve dhe të sëmurëve. Zoti e thirri shën Vlasi që njerëzve përveq shërimit të trupit t'iu shëron edhe shpirtin. Kështu shën Vlasi u bë meshtar dhe ipeshkëv në kohë kur krishtërimi

A e dini se...

- Të krishterë quhen të gjithë besimtarët që besojnë në Krishtin. Të krishterët ndahen në katolik, ortodoksë dhe protestan. Kisha Ortodokse e Lindjes, me seli në Stamboll u nda nga ajo Katolike e Perëndimit me seli në Romë në shekullin e XI., edhe atë më tepër për shkaqe politike, se sa fetare.

Famullitari është priftë katolik. Kjo do të thotë se atij iu është besuar në kujdes një kishë në një vend që quhet famulli, ndersa meshtari quhet famullitar. I pari i fesë katolike është Papa (baba). Pas Papës, në hierarki vijnë kardinajtë (titull nderi, por edhe bashkëpuntorët më të ngushtë të Papës. Prej kardinajve zgjidhët edhe Papa.), ipeshkvijtë, meshtarët dhe xhakonet. Libri shenjtë i të krishterëve është Bibla, ndërsa themelues është Krishti, i cili ka jetuar në shekullin e parë të erës sonë. Krishtërimi është fe monoteiste, sepse beson në një Zot. Fe monoteiste janë edhe ajo hebreje dhe islame.

Imami është titull më i lartë fetar i fesë myslimane. Hoxha është një titull më i ultë. I pari i bashkësisë islame quhet reis-ul-ulema. Myslimanizmi njihet si religjioni më i ri. Themelues i saj është Muhameti që ka jetuar kah fundi i shek. VI deri ka fillimi i shek VII.

Libri shenjtë i myslimanëve është Ku`rani. **Bonza** është titull fetar i fesë budiste që është krijuar para mijëra viteve në vendet e Lindjes së Lartë. Ndryshe nga islamizmi dhe katolicizmi, te budizmi edhe gratë mund të bëhen bonzai. Buda d.m.th. *ai që di*. Këtë titull e ka themeluesi i budizmit Muni Sidarta Gautama.

Rabini është titull fetar i fesë hebreje. Kjo fe është themeluar para mijëra viteve. Të parët e këtij populli janë Abrahami, Jakobi dhe Izaku, që përmenden në Bibël dhe Ku`ran. Fjala rabin d.m.th. mësues. Libri fetar i hebrejeve është Talmudi. Hebrejtë lutën në sinagogë. Sinagogë d.m.th. mbledhje.

Pastor është priftë protestan, i krishterë. Ai vishet si të gjithë të tjerët dhe nuk ka uniformë si priftërinjtë katolikë dhe ortodoksë. Pastori mund të jetë edhe grua. Libri tyre i shenjtë është Bibla (ka më pak libra se Bibla e katolikëve).. Protestantizmi lindi në shek. XVI. kur Martin Luteri dëshiroi të bëjë reformë në Kishën Katolike. Pasiqë e teproi me reforma dhe nuk deshë t'i bindej papës, papa e largoi prej Kishës. Protestanë janë: luteranët, kalvinistët, anglikanët, Deshmitaret e Jehovës etj.

ishite rrepëtësisht i ndaluar.Me vdekje martire shën Vlashi vdesë në v 317. Me 972 kokën e tij e sjellin në Dubrovnik. Në këtë festë e bekojmë fytyrën duke e lutur ndërmjetësinë e tij për të na ruajtur nga çdo lëngatë e fytyrës dhe të shpirtit.

11.II. Zoja e Lurdit. Pra, më 11.II.1858 Zoja në Lurdë të Francës iu dëftohet Bernadetës. Zoja kësaj vogëlusheje nuk i sjellë ndonjë risi fetare. Ajo vetëm e përkujton botën nepërmjet Bernadetës se duhet të largohen nga mëkatet, të luten më tepër dhe të agjerojnë. Qëllimi i jetës sonë është nderi dhe lavdia e Zotit, Atdheu ynë qiellorë, e jo vetëm të mirat materiale, na përkujton Zoja. Në këtë shenjtërore fillon devotshmëria e rruzarës, të cilën për herë të parë Bernadeta e lutë me Zojën e Bekuar. Lurdi sot është një ndër shenjtëroret më të mëdha në botë ku ndodhin shumë shërime të mrekullueshme të sëmurëve, dhe shërime shpirtërore kthimi kah Zoti. Kohët e

IN MEMORIAM
Dr. Ibrahim Rugova